

ROZSNYÓI HIRADÓ

Megjelenik hetenkint egyszer: vasarnap

Kiadóhivatal: Rózsnyon. Rákóczi-ter 24., hová az előfizetések, hirdetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Felelős szerkesztő: Társszerkesztő: PÁSZTOR MIHÁLY VÁRY LÁSZLÓ

Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona. Egyes szám 20 fillér. Nyilt-téri közlemények ára soronként 60 fillér.

A csabai esettel kapcsolatban.

Irta: Rózsa Sándor.

Teljes részletességgel és többszörösen számoltak be a lapok arról a megrázó tragédiáról, mely Békéscsabán ma egy hete lejátszódott. A dráma igazi halottja Achim András, erkölcsi halottja pedig a két Zsilinszky fiu.

Minden dráma lelki forradalom, s nem más, mint az egyének lelkében támadó felelet a külvilágban történt eseményekre. Rövidebben egy csipet az életből.

Az a perspektíva, mely elénk tárul, mely az események folyamát távolosan a személyek benső világához kapcsolja, nem eléggé megbízható arra, hogy nyugodtan mondassuk ki ítéletünket e szomorú esetben. Ismernünk kellene a szálnalmas hősök lelki világát, a cselekmények lélektani alapját. Csorbitatlan hitem és meggyőződéseim azonban, hogy mindez, főképen a jelen esetben, nem adná meg az utbaigazítást.

Ismerem az Alföld népét s annak minden rendű osztályát. Hallottam dühörogni a néplelek legalsó rétege alá fojtott energiát. Láttam, hogy mily mélyreható konfliktusok rázkódtatják meg az ottani társadalmi lét pilléreit. Szánandó kórtünet az a viszony, mely az egyes osztályok között van. Mondhatni a XX. század

legkülönfélébb velleitálásának egy szörnyű káosza az alföldi élet, a hol az istentagadás a fanatizmossal, a legkorlátlanabb individualizmus az anarchia, a sasmarku szocializmussal, egoizmus az altroizmussal vivja szörnyű csatáját.

A társadalomnak még azon rétegeiben, melyek vezérszerep vivésére volnának hivatva és tényleg visznek is, a legtöbbekben hiányzik a társadalmi öntudat, vagyis nincs meg bennük az a fizikai állapot, mely megismerteti az emberrel nemcsak azt, hogy ő minden más embertől külön álló én, hanem azt is, hogy azokkal együtt egy összefüggő organikus egészet, egy élő individuumot képez, melynek magában véve ő csak elenyésző, csekély része. Sajnos, sokan azt hiszik, hogy a társadalmi öntudat majd lassan-lassan megjön mintegy a szükségszerűség folyamánaképpen, de ebben csalódunk.

Az evolucionális fejlődés mindig a viszonyok hatása alatt következik, tehát utólagos, alkalmazkodó jellegű, de kifejleszthető preventive is, ha előidézzük az okokat, a melyeknek eredménye.

Annyi bizonyos, hogy a szükségletek felismerése nélkül a társadalom nem ismerheti fel azon feladatait sem, melyeket maga elé tűzni és megvalósítani, vagy melyért küzdeni hivatva van.

Ezen szükségletek és feladatok fel nem ismerése az oka annak, hogy nálunk hiányzik a közérületnek és közvéleménynek hatalmasabb kifejlődése. Nincs meg a közérdeknek az a világos felfogása, mely megtanítaná az embereket, hogy a közhajó előmozdítása a legjutalmazóbb befektetés. A társadalmi pyramisnak ne tetejét, hanem alapját tanulmányozzuk, szálljunk le az országos politika és a fejlesztett erőlködések rozoga és már elkorhadt piedesztáljáról; jöjjünk a száraz rögökre a kis férgek, pusztító peronosporák honába, ahol ne incidentális jelszavakkal, alkalmi frázisok tömkelegével, nyomorult nagyravagyásokkal, aljas irigykedéssel próbáljuk a szükségszerű kapcsot ember és ember között megteremteni.

A csabai eset tükörlapja plasztikusan állítja elénk azt az adáz harcot, amely a kényuralom és a pörzsarnokság komplexumában éri el az ütköző pontot. Az alföldi nép nemcsak szocialista, de valójában kommunista elvek és tanok melegítő tüzhelye. A néplelek fertőzött s erkölcsileg aberrált. Az Achim dráma csak alagyújtotta azt a katlant, melyből egy félelmetes történet forrhat ki, amikor már nem zsilipekkel, de gátakkal sem állhatjuk útját a törtető és a nemzet „örlelkét tapodó” internacionalizmus áradatának.

San-Remo.

(Folytatás)

A jó levegő mellett még a kitünő ivóvíz is nagyban előmozdítja a megújodást; a vízvezeték s távoli hegyekből, huszonöt km. távolságról szállítja a legjobb és legfrissebb forrásvizet; a csatornázási hálózat pedig még az óvárost is tisztán tartja az epidémiákat terjesztő rothadó anyagoktól, még a szokásos járványos gyermekbetegségek is ritkábban fordulnak elő s így méltan megérdemli a földrajzírók által reá ruházott „Liguria Gyöngye” elnevezést. Pedig — mint azt egy aradi öreg ur elbeszélte, ki már több mint harminc éve járja a san-remoi Rivierát s nagyon jól megismerkedett ugy a hely-, mint néprajzi viszonyokkal — néhány évtized előtt még nagy nyomorúság volt itt a nép között, alig volt annyi ruházata az alsóbb néposztálynak, hogy testét fedhesse; különben is nagyon lusta volt s részben ma is az a férfi népe, dolgozni nem igen szeret s amit csak lehet, minden munkát asszonyával végeztet. Ma már azonban általános jólét van, mert az évenként itt megforduló sok ezer vendég nem kis pénzt hagy itt.

Az átlagos vendégszám huszonkétezer, kik közül egyre-másra mindégik itt van egy hónapig, az hatszázhatvan ezer nap s ezt legalább napi tíz koronával számítva hatmilliohatszáz ezer korona forgalmat csinál. Bizony ebből a horribilis összegből bőven is telhet aztán jólétre is, luksuszra is, még ha

a számokat alaposan redukálnánk is; de meg is látszik a rohamos fejlődés, a remek paloták, a paradicsomi szépségű kertek, mintha csak varázsvessző intésére bujnának elő a sziklás domboldalon; az ember lelke felvidul, ha sétautját a villák közé veszi, szeme pedig nem győz betelni a virágkultúrának ily magas fokra való emelésén, a szegfűknek, jácintoknak, violáknak, rózsáknak, kaktuszoknak, kaméliáknak s ki tudja, még hányféle virágnak az erdejét látja maga körül. Hát még ha ezeket összehordva egyrakásban látja a virágkereskedések kirakataiban? Orrunk nem győzi élvezni a felséges virágillatot. A rózsakertészetnek már egy különleges fajtát, a tengerzöld színűt sikerült előállítani, nem is drága egy ily remek rózsá, ötven fillér, de szívesen vinnénk belőle, ha a hosszú ut alatt el nem hervadna. A fekete és sötétkék színek megtalálásával azonban még idáig a kísérletezés nem sikerült.

A már említett látnivalók mellett meg említem, hogy a San-Remoban levő tizenhét templom között van két evangélikus-német s egy skót presbiterinus-angol, tehát az idegenek bőven találnak a testi gyógyulás mellett lelki táplálékot is. Elemi és magasabb nemzeti tanintézetek kívül van állami és szerzetesi gimnáziuma, van egy német iskola is, hol a német nyelv mellett a franciát és olaszt is teljes sikerrel tanítják. Van igeu szép nagy könyvtára, közközháza s egy ugynevezett német betegháza, mindkét helyen vöröskeresztes ápolónők vannak, az utóbbi-

ban németek.

Számos kirándulólhely kínálkozik a turisztikát szeretőknak, melyeket gyalog, öszvér- és szamárháton, vagy a hosszabb turákat automobilon lehet megtenni. Ilyen — egykét órai, legfeljebb fél napi — kirándulólhelyek: Ospodaleki, Bordigera, a nyugati part klimatikus üdülőlhelyei; kelet felé: a Madonna Della Guardia, hegyen épült gyönyörű templom, Bussana nuova és Bussana vecchia, ez utóbbit 1887 február 14-én a földrengés romba döntötte, a megmaradt lakosság kiköltözött a tengerpartra s ott építette föl Bussana nuovat. Az összes látnivalók közt ez a romhalmaz város a legérdekesebb, egy egész város, amely van és még sincs, a házak állanak, de egyiknek oldala, másiknak eleje vagy hátulja hiányzik, csak az összeomlott kövek vannak belőle, a torony áll, de nem volna tanácsos belemenni. Végtelenül elszomorítja az ember lelkét az itt látott pusztulás, a romhalmaz között csak a szellő suhan át olykor-olykor, fájdalmasan suttogva az elpusztult élet- és vagyronról. A meseiroknak bizonyára nagyszerű adatokat fog majd néhány évtized múlva szolgáltatni a nép ajkán keletkezendő csodaelbeszélések az elátkozott s e miatt romba dőlő városról. De hát igen borzasztó is lehetett az a rettenetes pusztulás!

Említésre, illetőleg megtekintésre méltó még a szépen gondozott s díszes mauzóleumokkal bővelkedő temető a nyugati tengerparton, utjai a legszebb sötét ciprusokkal

Hogy pedig elejét vehessük a kommunizmusnak, buzdítsuk a népet hazaszeretetre, vágyaik mérséklésére s a becsületességre. Ebresszük fel benne a kötelességérzetet, mert ha a proletár nem könyekkel, hanem verejtéssel arcán dolgozik, nálunk és különösen az alföldön megélhet s akkor lesz akarateréje kiragadni magát a lélek kufárok bünös és hitvány érdeket szolgáló polipkarjaiból. Most még a „szép ember“ suggestiója nehezedik a csabai népre. Az ő hazajáró lelke kísért egy ideig s mutatja sebeit. Felocsudik azonban rövid idő múlva, amikor tudatára ébred annak a sok lelkiismeretlenségnek, melynek kulcsait a népvészért takaró föld titoktartó zára őriz.

Hirek.

— **Kormánybiztosok.** A kultuszminiszter a rimaszombati egyesült protestáns főgimnáziumhoz Kérészy Zoltán dr kassai jogakadémiai igazgatót küldte ezévre érrettségi biztosul; míg a soproni ev. liceumhoz Wiesinger Károly balassagyarmati áll. főgimn. tanár, a rozsnói ev. főgimn., egykori jeles tanítványa került ugyancsak kormány-képviselői minőségben az érrettségi vizsga megfigyelésére.

— **Hivatal vizsgálat.** Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnök és Mészáros István dr kir. vezető ügyész f. hó 9-én kezdték meg a szokásos éves vizsgálatokat a vármegye területén fekvő kir. járásbiróságoknál. A jelzett napon a nagyrocei járásbiróságnál kezdtek, hétfőtől kezdve pedig a rozsnói kir. járásbiróságnál folytatták a vizsgálatot.

— **Andrássy Manó gróf, mint életmentő.** Konstantinápolyból jelentik: Mult szombat éjjel után nagy tűz volt Pera városrészben és tizenhét ház égett le. A tűz a Rue de Telegraph 15. számú háza közelében tört ki. E házban lakik a fiatal Andrássy Manó gróf anyjával és nővérével, herceg Liechtenstein Jánosnéval. A tűz kitörésekor a fiatal Andrássy gróf először övét helyezte biztonságba és azután a veszélyeztetett helyek mentésére sietett. Egy égő házból egy alélt albán rendőrt és egy idősebb török férfit mentett ki, de közben balkarján maga is súlyosan meg-

diszitve s krematóriummal ellátva, ezt azonban most még csak ritkán veszik igénybe. Hanem mindezen látni és bámulni valók hozzá sem hasonlíthatók ama csodaszép látványosságokhoz, melyet — az itteni fogalmak szerint kissé korán kelő — hét nyolc óra között lát az ember reggelként a nap feljöttével. Hét órakor kezd a keleti láthatár lassan-lassan bibor színt ölteni, az ég peremén levő felhők, mintha egy vastag tűzvonallal volnának körülszegélyezve, mely a mértani vonalak minden alakjában futja széleiket körül; a mindjobban erőlködő nap végre fölbukkan, mint egy arany csik a tenger vizéből s fokként emelkedve, szórja az égő tüzesóvákat telfelé, akár csak egy óriási kohó, a körülötte s előtte levő felhőreget ezerféle színben villágitva meg. Három pernyi erőlködés után az alsó karima is fölesuszik a szemhatárra s a fenséges nap, mintegy óriási tüzgolyó, teljes pompájában áll a szemlélő előtt. Minden reggel szoktam e csodaszép látványban gyönyörködni — talán az összes itt levők közt az egyedüli — s mindennap más és más, szebbnél-szebb napföltötti képet volt alkalmam szemlélhetni, mely a legfelségebb élvezettel töltötte el lelkemet. Igaz, hogy ezt a látványosságot szobám ablakából, sőt ágyamból is épen úgy élvezhettem, de már nekem sokkal kellemesebb ilyenkor a szabadban sétálni.

A hajósok kedvenc madaraitól, a sirályoktól körülrepkedett s fehér szárnyaikat — vitorláikat — kiterjesztő halászbarkák már

sebesült. A kívül álló nép hosszan éljenezte a bátor grófot, akit az időközben odaérkezett Széchenyi Odön gróf pasa is kitüntetett. Leakasztotta melléről a budapesti mentők neki ajándékozta aranyérmét és az ifjú grófot tüntette ki vele. A kettős életmentésért különben még egy kitüntetés vár rá, mert Széchenyi Odön pasa állami kitüntetésre ajánlotta a török kormányfőnél.

— **Püspökiktatás.** Fényes ünnepek keretében folyt le *Geduly* Henrik tiszakerületi ág. hitv. ev. püspök beiktatása Nyiregyházán f. hó 16-án. Előző este a város fáklyamenettel tisztelte meg, mely alkalommal Vietorisz főgimn. tanár üdvözlő szavaira *Geduly* az elemi iskola erkélyéről szolt nagy hatással az üdvözlő közönséghez. Másnap a hatalmas templom zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel, melynek soraiban az evang. és református egyház sok kitűnősége jelent meg s a nagy közönség mélyen megilletődve hallgatta Korbély eperjesi lelkész fennszárnyaló imáját és Scholcz bányakerületi püspök meleg közvetlenséggel elmondott beiktató beszédét, mely után *Geduly* másfélórás, feszült figyelemmel hallgatott, az egyházi élet minden nagy kérdését felölelő remek programmbeszéde következett, melynek mélyeséges hatását fokozta az a megindító jelenet, mikor Gyürky főesperes, egyik püspökjelölt, a kerület nevében üdvözölve, azt mondta: „Az isteni gondviselés ujmutatásának tartom, hogy nem az én, már gyengülő, hanem a te munkabíró, erős, fiatal válladra rakta a felelősségteljes állás nehéz terheit.“ Nem maradt szem szárazon Gyürky beszédének s a rá adott püspöki válasznak hatása alatt. Majd a küldöttségek hosszú sora üdvözölte az új püspököt, melyeket s a vendégeket a nyiregyházi egyház fényesen megvendégelt.

— **Halálozás.** Vajda András nagyrocei rendőrkapitány folyó hó 12-én hosszabb betegeskedés után Nagyrocezen elhunyt. A megboldogult tevékeny részt vett a város beléletében és nagy érdemeket szerzett munkásságával. Holttestét f. hó 14-én kísérték örök nyugalomra Rimarháron nagy részvét mellett.

Vajner József helybeli mészáros mester hosszú és súlyos betegség után f. hó 15-én, a rozsnói kórházban elköltözött az élők sorából. Halálával családját és nagykiterjedésű rokonságát borított gyászba. Május 17-én d. u. temették el nagy részvét mellett.

Férfikora delén ragadta el a halál *Heutschy* Mihály máv. tisztviselőt f. hó 18-án, életének 42. évében. Temetése a főtéri Karácsonyi-féle házban ment végbe tegnap d. u. 5 órakor. Innen vitték ki holttestét a megható

ekkor mint csatát a különböző hadoszlopok, tömegesen lepik el a tenger ilyenkor sötét, kéket mutató tükkrét, hogy gazdáik kevés testi munkát igénylő foglalkozással keressék meg a mindennapit.

Ily felséges élvezetet nyújt még a reggeli és esteli dagály alkalmával előálló óriási hullámverés, mikor az egymást kergető, sokszor emeletmagasra torló vízforrások a part sziklán, vagy a part mentén épült, erős kőfalon törnek pozdorjává, sos párával telítve a levegőt, melynek beszívása képezi a gyenge tüdő és gége legnagyobb orvosságát.

Költői fantázia kellene ide, hogy csak halvány képen is vissza lehetne tükrözni e természeti csodaszépségeket, melyeket csak látva élvezhet az ember teljes pompájában. Szóval a Riviera általában minden természeti szépségekben gazdag, de talán az összes gazdagságokban leginkább bővelkedik San-Remo s méltán büszkélkedhetik „Liguria Gyöngye“ elnevezésével.

U. i. Kedves Szerkesztő barátom! Ime, befejezem — talán hosszúra is nyújtott — utleírásomat, bár még lenne pár közlendőm Nizza és Montecarlóról, az itteni híres Carnevalról s majd Milano és esetleg Velencéről, de nem akarnék a mi kedves olvasóközönségünk előtt unalmassá lenni, te tudod, érdemes volt-e a papirozt és nyomdafestéket rá pazarolni.

Váry László.

gyászszertartás és a Rozsnói Dalos-egylet lelket megnyugtató éneke után a helybeli köztemetőbe. Halálát felesége, sz. Schlessinger Karácsonyi Szidonia és rokonsága siratja.

— **Tengeren innen, tengeren túl.** *Hódinka* Tivadar dr május hó 28-ikára tervezett felolvasásának érdekes hírére, ma már bevégzett tényként kell regisztrálnunk. Előttünk a felolvasó est változatos műsora is, amelynek számaiból megállapíthatjuk, hogy a felolvasó nem csupán a komoly társadalmi tanulmányok, hanem a szépirodalom híveinek szoroskötéséről is kondoskodni kíván. Mint jeleztük, a kiváló magyar író *Dzurányi László*, a *Sáros* felelős szerkesztőjének társaságában érkezik városunkba, s a „Tengeren innen, tengeren túl“ című ciklus egyes részeit felváltva adják elő. Városunk és vidékének közönsége rokonszenves érdeklődéssel tekint a május 28-iki, jövő vasárnapi felolvasó est elé.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete f. hó 17-én, szerdán délután tartotta rendes havi közgyűlését Pösch József dr polgármester elnöke alatt. A tárgyszorozat huszonnégy pontból állott, de nagyobb vitát egyik sem keltett. Legtöbb időt vett igénybe a számvizsgáló bizottság jelentése a múlt évi számadások megvizsgálásáról. Ezeket a tanács javaslata alapján a közgyűlés tudomásul vett s egyúttal a számvizsgáló bizottságnak fáradtságos és lelkiismeretes munkájáért köszönetet szavazott. Ezután *Fischer Mór* helypénzbérlő bérlethátralék engedély iránti kérelmét tárgyalta a gyűlés. Ennél a tárgynál már két felszólaló is volt, még pedig a folyamodó meghallgatása érdekében, akit az állati betegségek miatt elmaradt állatvásárok s egyéb gyenge forgalom vagyoni helyzetében teljesen megingattak. A kérdés méltányosságát sokan érezték, mivel azonban a város ez évre már 1200 koronával kevesebb bérrel érte be, mint az előbbi években s bizonyára azért is, mert a költségvetésben az ilyen kérelem teljesítéséhez nincs fedezet, nem találták teljesíthetőnek a helypénzbérlő kérését. Különböztetve a tanács elutasító javaslata mellett és ellen egyformán 12—12 szavazat volt, mire az elnök természetesen a tanács javaslata mellett döntött. Majd *Schiffer Bertalan* és *Glüchsthal Ferenc* kereskedők bérleti szerződésüket újították meg 1055 korona, illetőleg 850 korona bérösszeg ellenében. A budapest—vác—kassai állami ut rozsnói szakaszának kőburkolattal való ellátásához a 6240 korona hozzájárulást a képviselőtestület egyhangulag megszavazta. Néhány lényegtelenebb illetőségi és engedélyezési ügyön kívül még két fontos felelősséghez járult hozzá a képviselőtestület. Az egyik az alispánnak a törvényhatósági telefon létesítése tárgyában hozott azon határozata ellen irányul, mellyel a költség fedezés egy részét Rozsnó városára hárította; a másik egy *Kuna (Icsó) János* nevű állítólag rozsnói illetőségű lakos ügyében hozott belügyminiszteri határozatot kívánja a közigazgatási bíróság által helyesbítenni, ami a városnak több mint 500 korona gondozási költség megtakarítást jelentene.

— **A rozsnói patronázs-egylet köréből.** Tegnap tartotta a patronázs-egylet előkészítő-bizottsága záró ülését, melynek lefolyásáról jövő számunkban emlékezünk meg. Ez alkalommal a régebben megtartott értekezlet-ről számolunk be; erről szóló referatánk csupán térszűke miatt maradt ki az előbbi számokból. Az ülésen az előkészítő bizottság tárgyalta és elfogadta az alapszabálytervezetet. Most is, mint már az előbbi értekezleten a végrehajtó bizottságok ügye foglalkoztatta a jelenvoltagekat. Köztük volt *Sipeki Balás L.* megyés püspök, *Terray Gy.* főesperes, *Véner Pál* kanonok, *Réz László* ref. lelkész és mások, akik felszólalásaikban egyértelműleg bizonyították a végrehajtó bizottságok négy felekezet szerint való szervezésének a helyességét. Nagyon sajnálta az értekezlet, hogy az ellenkező nézet vallói távol voltak s így a kölcsönös meggyőzés lehetősége nem volt meg. A jelenvoltagek bizottsági tagok teljes megnyugvással fogadták a megyés püspök és a felekezetek többi képviselői részéről azt a

felvilágosítást, hogy a felekezeti féltékenykedésnek és surlódásnak épen így fogják elejét venni. Sőt bizonyára nem verseny fog támadni köztük, hogy a maga pártfogójáról mindegyik a legnagyobb odaadással gondoskodik. Rozsnyon, legalább ezidő szerint, nem kell félni a felekezetiességtől, lévén a felekezetek vezető papjai, kezdve a megyés püspökön, a felekezeti békének meggyőződéses hívei. Az értekezleten ez a hangulat szűrődött le a felszólalások nyomán.

— **Majális.** A helybeli ev. főgimn. május 30-án tartandó majálisára lázas tevékenységgel készül az ifjuság; de a nagyközönség is nem kevesebb reménységgel tekint a kellemesnek ígérkező mulatság elé. Félreértések kikerülése végett a rendezőség ezúton hozza köztudomásra, hogy helyben külön meghívók nem lesznek kibocsátva, tehát meghívottnak tekintheti magát mindenki.

— **Ifjusági kirándulás.** Ev. főgimnáziumunk hetvenhat tanulója négy tanár vezetésével tanulmányi kirándulást tett f. hó 16-án a nagyszabosi papírgyárba. A gyár négy tisztviselője már az állomáson várta a kirándulókat s négy csoportba osztva, végig kalauzolta a gyártelepen. Ifjuságunk érdeklődéssel hallgatta a figyelmet lebilincselő előadást, mely ott a gépek zakatolása mellett bizony nagyon is fárasztó volt. Tudtuk előre, hogy igen szíves fogadtatásban lesz részünk, de hogy oly kellemes legyen ott tartózkodásunk, a milyenné azt Schindler főpénztáros tette, igazán nem mertük volna gondolni sem. Egész napját nekünk áldozta fel, egy pillanatra sem hagyott el, a legnagyobb hálára kötelezett minket. Sör, ebéd, uzsonna, az igazgató: Breiner Vilmos vendégszeretetének tanusa. Nemesak megengedte a gyár megtekintését, nemesak négy tisztviselőjét engedte kalauzolásunkra, hanem magyarosan meg is vendéglátott. A kísérő tanárok egyike csak kötelességét teljesítette akkor, midőn a fehér asztalnál a gyár igazgatójával, főpénztárossal s ugyancsak Szentpétery, Thoma és Marschalko tisztviselőkkel szemben az intézet hálás köszönetét tolmácsolta, mit az ifjuság nevében külön juttatott kifejezésre egy VII. oszt. tanuló. Az intézet tanári kara nem mulasztotta el, hogy e szíves fogadásért s kitüntető figyelemért e helyütt is köszönetét fejezze ki. —s—

— **A helybeli iparos ifjak önképző egylete** f. hó 14-én tánemulatsággal egybekötött kuglizó megnyitást rendezett, melyen nem csak a tagok és családtagjaik, de vendégek is szép számmal jelentek. A délután folyamán a kert árnyékos fái alatt folyt a mulatság vidám zene ezó mellett, este az egylet helyiségében folytatódott a késő hajnali órákig, amikor a jelen voltak egy kellemesen eltöltött délután és est emlékével oszlottak szét. Kétségtelen, hogy az ily sikerült összejövetelek és mulatságok fölötté alkalmasak az amugy is virágzó egylet iránt a közbizalmat és közbecsülést táplálni s ha lehet még fokozni.

— **A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület** f. hó 28-án, vasárnap, Feleden szarvasmarha-díjazást rendez, amit a gazdaság tudomására hoz az egyesület elnöksége. Az egylet május 5-iki tornáljai közgyűléséről jövő számunkban emlékezünk meg.

— **Gimnázisták a murányi várban.** A helybeli kath. főgimn. ifjuságának egy része, mint lapunk múlt számában jelezte, f. hó 16-án a murányi várat tekintette meg. Kísérőjükben voltak: Lammel Antal, Bacsó Vilmos, Gedeon Elek és Regula Antal főgimnáziumi tanárok. A kirándulás, amilyen tanulságos, olyan élvezetes is volt, kivéve a Murányalja és a Nagyrőce közti szekeren tett utat, amikor megeredtek az ég csatornái s az eső alakjában jött istenáldás rövid időre megzavarta a tanuló-sereg vig hangulatát.

— **Gyermekgyilkosság.** Linassi Sándor helybeli kőfaragó mester válóperben álló felesége egy éves ikergyermekeit Nádasdon e hó 19-én megfojtotta. Az áldozatokat tegnap délután hozták haza Rozsnyóra. Az elvetemült bünnös anyát letartóztatták.

— **A vasas gyógyfürdő megnyitása** tegnap volt meg. Mától kezdve a legkellemesebb szórakozást találhat mint mindenki, aki ezt a kies helyet felkeresi. Meggyőződünk róla, hogy a fürdőgondnokság sok hasznos ujitást és javítást eszközölt a fürdőt látogató közönség érdekében.

— **Nyilvános nyugtázás.** A pelsőzi iparos ifjak önképző-köre által e hó 7-én megtartott tavaszi tánemulatsága alkalmával felül fizettek a következők: Fischer N., ifj. Czékus István, Forgony György, Csapó Imre, Körmendi György 2—2 kor, Györfi Géza 1 K 30 f, Bärezi István, Király Bálint, Jánosik Pál, Nagy Bertalan, Bing József, Máté László, Juhász Jánosné, Puskás András, Palesó János, Huszti Lajos, Vérhtes János Toplá noszki Antal, Ambrus András, Kolozsvári Emil, Laufer Miksa, Felki N. 1—1 korona. A játékok célra szánt felülfizetéseket ezúton mond hálás köszönetet a rendezőség.

— **A rozsnyói iparos tanulók könyvtára** javára özv. Kalmár Miklósné a „Tolnai Világlap” két és fél év folyamán egy példányát; Huszár János az „Aradi vértanúk könyve” egy kötetét; Domokos Sándor 1 koronát küldött, mit hálás köszönettel nyugtáz Schmögnér János a tanoncotthon vezetője.

— **A budapesti m. kir. tudományegyetem** belgyógyászati klinikáján végzett kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy a természetes *Ferencz József*-késerves víz erős hashajtó eredménye mellett nemesak kellemetlen utóhatást nem idéz elő, hanem az étvágyat is még lényegesen megnagyobbítja. — Kapható gyógytárakban és fűszerüzletekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Utépítés.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a budapest—vác—kassai állami közút Rozsnyó városi átkelési szakaszának kiskő burkolattal való ellátására pályázat hirdetik. Az ajánlatok legkésőbb f. évi június hó 2-ig a rimaszombati állam-építészeti hivatalhoz nyújtandók be.

— **Élelmiszer-vizsgálat.** A múlt héten, szerdán és csütörtökön Szederényi Pál vegyész-mérnök városunkban időzött s több helyen hivatalos élelmiszer vizsgálatot tartott. Hogy minő eredménnyel, azt tőle nem sikerült megtudnunk, vizsgálatot szenvedettek pedig ritkán szoktak dicsekedni. Annyit elárulhatunk, hogy ez nem volt az utolsó látogatása.

— **Szerencsétlenség a rozsnyói börgyárban.** Sulyos baleset érte f. hó 8-án reggel hét órakor Munkácsy János börgyári munkást. Rendes napi teendőjét végezve, megállította a nagy forgó hordót, hogy a már kikészített bőröket kiszedje s ujakat helyezzen el benne. A többszörös tilalom dacára hónaljig nyult az oldalán levő nyílásba, mikor Németh Miklós ugyanazon hordó csapjait olajozni akarta s hogy ezt tehesse, nem látva Munkácsyt, a szíjat átváltotta a hajtótárcsára, a hordó megindult, magával ragadva Munkácsyt, kinek kiáltására Németh visszaváltotta ugyan a szíjat, de már későn, mert a hordó a szerencsétlen munkást a gépezet állványához szorította. Munkácsyt csak az egész gépezet leszerelésével lehetett kiszabadítani. Többszörös bordatöréssel s életveszélyes belső sérüléseivel a helybeli kórházba szállították. Neje és két gyermeke van.

— **Társas utazás a turini kiállításra és Svájcba.** Makfalvi Ferenc kassai felső keresk. isk. tanár a turini kiállítás alkalmából társas utazást rendez július hó folyamán. Utirány: Bpest—Fiume—Velence—Milano—Turin—Genf—Luzern—Zürich—München—Bécs—Bpest. — Az utazás 16 napig tart s II. osztban teljesellátással Budapestről 350 koronába kerül. A MAV-ra érvényes igazolvánnyal 333 K-ba. A korlátolt helyre június 5-ig lehet jelentkezni Makfalvi Ferenc tanárnál (Kassa), aki szívesen küld programot s ad bővebb felvilágosítást.

— **Magyar nóták** címen két kottás füzet jelent meg a napokban Rózsavölgyi és Tsa budapesti zeneműkereskedő kiadásában. Az igazi hangulatos és magyaros melódiájú dalok szövegét és zenéjét is bártfai Glacé An-

tal szerezte. Egy-egy füzet ára 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél, Budapest, Muzem-körút 23. sz. Minthogy az új nóták szépségéről magunk is meggyőződünk, szívesen ajánljuk a zenekedvelők figyelmébe.

A flirt.

Egy vig társaságban voltam nemrég, ahol csak úgy röpködtek a szellemességek és rossz élcek, kellemes bókok, kacér mosolyok, hódító pillantások kor és izlés szerint.

Egy barna leány áll mellettem s amint pajkosan cseveg, megállítom:

— Puyuka, maga oly kedvesen flirtel.

A barna leányfej tágranyitja szeméit és a zavar pirja ül arcára. Rögtön kész voltam a diagnózissal, a kisleány öntudatlanul flirtel.

— Mi az a flirt? — kérdezi ő.

Mondhatom, ritkán voltam nagyobb zavarban. Neki-nekifogok, de helyes választ adni nem tudok s pontos meghatározással, akadémiás fejtegetéssel adós maradok.

Ne gondolja azonban senki, hogy évesen „ösi”-nak hitt felfogással elitélem a flirt-et. Sőt! Hisz nem is mindenki tud és nem is mindenkinek áll jól.

Maga a flirt egy nagyon, de nagyon könnyű, kényes valami. Jellemzi a bohóság, finomság és a . . . kacérság, de főleg a mérséklet, mert ha ez utóbbi hiányzik, könnyen átbillen a mérleg az izléstelenség felé. Szóval, a kedves és ártatlan flirt semmi esetre sem égbekiáltó bűn, hanem a fiatalság és szépség önkéntelen következménye, vagy röviden: játék a szerelemmel. De míg a játék mulatságos, addig a szerelem veszélyes s mihelyt a flirt szerelemmé vedlik át, úgy megszünteti a békét, csatát támaszt, valamint okozója lesz öröme és boldogságnak, így — sajnos — néha bánatnak és könnyes szemeknek is. A lélek lesz a szenvedélyek ütköző helye s a néma tragédiák porondja.

Mert legyőzöttnek lenni, érezni a gyengeséget, kudarcot, a viszonzatlanságot saját magunkon, — ez a tragikus szerep. A közönség pedig annál jobban mulat, minél jobban sohajtozik, eped, neheztel a legyőzött. S a győző? Legyen ur vagy hölgy, az mind egy. A különbség csak az, hogy a nő rendszerint gyengéd, figyelmes, sőt részvételt van iránta, sajnálkozik és melegségével körülsimogatja a férfit. Bár az az eset is előfordul, hogy a nőnek gyönyörűség az előbb udvarló, de most már a legyőzött szerelmes vergődése. Ezt azonban szívesen számítom a kivétel közé hisz a nőnek szíve van. Míg a férfiatlag könyörtelen ilyenkor, belekacag a cigarettafüstbe és pokoli örömmel gyönyörködik a jámbor áldozat tobzódásában.

Hogy ez így van, maguk a flirtelő nők az okai. Mert hisz a flirtelő nő ragyogni szeret, tetszeni és hódolatot támasztani. Örül, ha minél több férfi veszíti el pár percre az esztét. Ezért kegyetlen a férfi, ha a játszmát véletlenül ő nyeri meg.

Igy ajánlom a helyi fiatalságnak is, hogy akár a nagy, akár a kőrsétányon gyakorolja a flirtelést, óvatos legyen. Egy könnyelmű hevülékeny pillantás, vagy egy meleg kézszorítás még ne bátorítson fel senkit, mert a fiatalos jokedv, üde könnyelműség, kacér mosolyok, raffinált mondások és szempillantások gyakran jégre viszik az embert. Ne legyünk képzelődők, mert a képzelődés önző tanácsadó. Hősnővé, kivétellel emeljük a nőt s észre sem vesszük, amikor szóltanak és szomorúak leszünk. Itt a vesztett játszma, ut a szerelemhez.

Egészen véve a flirt nagyon elterjedt valami, a szépséggel jár ez, meg a frissességgel s nincs benne veszély, amíg bizonyos határok között marad. A határt kánonba foglalni nem lehet, az mindig a nőtől függ, hogy hol állítja fel a tilalomfát. De egy kis okosság, egy adag vigyázat sohasem árt. A zsenge fiatalság a flirt ideje s ilyenkor ami történik, bók, mozdulat vagy szempillantás, mind arra való, hogy eltűnjön, elröppenjen.

Ezért csak flirteljen mindenki, akinek jól esik és aki tud. R. S.

Lapkiadó: **Görbics Zoltán.**

Lévárt-fürdő

Nyitva május hó 14-től.

Ujjonnan átalakított és berendezett szobák! Moderül átalakított és berendezett éttermek!

A fürdő különösen vizes reumatikus, csusz és felfújódás ellen kitűnő. de mint csendes üdülőhely is igen kellemes. Sétánya a park és 8 hold erdő. Fekvése délnek, szélétől teljesen védve. Szoba árak 2-3 koronáig, étkezés 3-5 koronáig, fürdődíj 70 fillér, heti kiszolgálás és szervíz 1 kor. A tornaljai vasuti állomáson május 25-től minden vonatonál automobil várja az utasokat, a kik az állomásfőnöknél válthatnak jegyet. A fürdő postai címe: Lévárt-fürdő, u. p. Harkács Gömör.

Fördőtulajdonos **PLACHY TAMÁS**

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy az alant felsorolt

tűzifára

megrendelést és előfizetést felvesz

KUBINYI ÖDÖN UR.

Bükkszász 13 kor.
Vegyes keményfa 10 kor.
Nyírja hasábos 9 kor.

Tisztelettel: **ENGLER ANDOR.**

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a helybeli

Feketesas-szállodát és kávéházat átvettem

s azt ujonnan átalakítva és berendezve május hó elsején

bocsátottam a n. é. közönség rendelkezésére, hol kitűnő konyha és a legkiválóbb tornai, körtvélyesi, almási, szántói uradalmi borok, valamint a kitűnő Dreher-féle kőbányai frissen csapolt sör kerül forgalomba. Egy pohár Dreher-féle sör 16 fillér. - Vasár- és ünnepnap frissen csapolt pilseni polgári sör **poharanként 20 fillér**

a nagyérdemű közönség szíves pártfogását előre is kérve, maradok teljes tisztelettel

RÓTH ZSIGMOND

TÁTRA - GÁNÓCZ GYÓGY-FÜRDŐ.

Nyitva május hó 15-től szeptember 15-ig.

Kassa - Oderbergi vasut fővonalán. Gyorsvonatok feltételes megállóhelye. - Posta, távirda, telefon helyben. -

Természetes szénsavdus forrásával kitűnő gyógyhatásu

Vérszegénység Gyomorbántalmak
Szívbetegségek Belsőhurut
Rheumatismus Női bajok
Köszvény Neuraszténia
Izületi csúsz Angolkór
Vesebetegségek eseteiben.

Méltányos árak. Pensio. Olesó száraz szobák. Kitűnő ellátás. Figyelmes kiszolgálás. Az előévadban a szobaáraknál 20%, az utóévi évben 40% árengedm.

Állandó fürdőorvos **Budapesti I.**

Prospektust és minden egyéb felvilágosítást díjtalanul küld.

május 1-ig **Gánóczfürdőgondnokság Kassa,**
május 1-től **Fürdőigazgatóság GÁNÓCZFÜRDŐ.**

Drázus-utca 422. sz. Miklóssy-féle

H Á Z

eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál

Adamis Gusztáv igazgató.

713 1911 szám

Pályázati hirdetmény.

Nagyőrce rendezett tanácsu városnál megüresedett

rendőrkapitányi

állásra ezennel pályázatot hirdetek. Pályázni óhajtok keresztlevelemmel, hatóságai erkölcsi bizonyítvánnyal, katonai szolgálataikat igazoló okmányokkal, képzettségüket igazoló esetleges okmányokkal, eddigi alkalmaztatásukról nyert bizonyítványokkal s végül rövid életleírásukkal felszerelt pályázati kérvényeiket méltóságos Bornemissza Lázló ur, Gömör és Kishont vármegye főispánjához címezve, hivatalomhoz 1911 június hó 14 azaz tizennegyediken délután 5 óráig annál is inkább adják be, mert a később érkezettek figyelembe vételni nem fograk.

Az állás a következő javadalmazással van egybekötve:

1. Törzsfizetés 2000 (kettőezer) korona.
2. Az államszolgálatból részesítő 1910 évben 392 K.)
3. Lakbér 300 (háromszáz) korona.
4. 30 ezekér (60 méter) vegyes tűzifa kedvezményes áron a vágásban.

Rangsor IX. 3. Nyugdíj szabályrendelet tárgyalás alatt

Nagyőrce, 1911 május 17-én.

Dr. Mihalik Dezső
polgármester.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém Rozsnyó város és vidéke nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy a Váraljai-utca 275 szám alatt

szobafestő és mázoló

műhelyemet megnyitottam. Jó és pontos kiszolgálás. Becses pártfogást kér teljes tisztelettel

ZSULKÁN ISTVÁN

szobafestő és mázoló.

Alapított 1894-ben

LABOSSA PÉTER

cipőüzlete

a „Cipő király“-hoz

Gömör-Rozsnyó, Andrassy Dénes-u. 73

Egy pár talpalás megvárható!

Uj cipők a legrövidebb idő alatt, pontosan a kívánt időre, saját műhelyemben, felügyeletem alatt készülnek Raktáron tartok saját készítésű

női és férfi cipőket.

Legjobb minőségű feteleváson torna-cipők ruggyanta talppal nagy választékú raktára. Palma gummisarkok, cipőkrémek, divatos cipő-selyemszalag, csokortartó csattok, cipősámfák, füzőszinórok stb. nagy raktára. Egy próbarendeléssel bárki meggyőződhetik cipőüzletem versenyképességéről.

Elismert kitűnő szabás!

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Pártoljuk a magyar kiipart!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém Rozsnyó város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy itt Rozsnyón, Nagycsucsomi-utca, a járásbíróház mellett (Stark-ház) a folyó hó 1-én egy

házi-kenyér sütődét

és LISZTÜZLETET nyitottam, hol naponként frissen sült alföldi házi-kenyér kapható. Uj üzletemet a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába ajánlom tisztelettel

VELKI JÁNOS.

Uj **Princes füző**

kapható

KIRSCHNER

divatházában.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R. T.

üzletfeleinek és a t. közönségnek szíves tudomására hozza, miszerint a mai követelményeknek megfelelőleg Rimaszombatan

felépített gépgyárát és gépjavító-műhelyét üzembe hozta.

Gyárt és javít: Motorokat, cséplőket, elevátorokat és mindenféle gazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket és vasszerkezeti munkákat. Hengerrovítoklás gyorsan és pontosan eszközöltetik. Autogén gyorsforrasztás tengely vagy bármilyen öntött vas alkatrészekre 24 órán belül eszközöltetik. Állandó raktár mindenféle gazdasági gépekben. A géptulajdonosok felkértenek, hogy javításra szoruló gépeiket mielőbb szállítsák be, nehogy a későbbi időszakban beállani szokott torlódás miatt az késedelmesen eszközöltessék.

Megbízható ügynökök keresetnek

Megbízható ügynökök keresetnek